

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 44 (7374)

ЧАЦВЕР

7

МАЯ

1942 г.

ПАРТЫЗАНАМ І ПАРТЫЗАНКАМ — УЗМАЦ-
НИЦЬ ПАРТЫЗАНСКУЮ ВАЙНУ У ТЫЛУ НЯ-
МЕЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ, РАЗБУРАЦЬ СРОДКІ
СУВЯЗІ І ТРАНСПАРТА ВОРАГА, ЗНІШЧАЦЬ
ШТАБЫ І ТЭХНІКУ ВОРАГА, НЕ ШКАДАВАЦЬ
ПАТРОНАЎ СУПРОЦЬ ПРЫГНЯТАЛЬНІКАЎ
НАШАЙ РАДЗІМЫ.

(З загада Народнага Камісара Абароны
І. СТАЛІНА).

КАНЧАТКОВА РАЗГРАМІМ ВОРАГА Ў 1942 ГОДЗЕ!

БАЯВЫ ЗАГАД РАДЗІМЫ

У дзень Першага Мая, як магутны заклік да разгрома ворага, прагучэў на ўсё свет баявы загад таварыша Сталіна. Гістарычны загад нашага вялікага правадыра, Народнага Камісара Абароны таварыша Сталіна натхняе ўсё савецкі народ на новыя подвигі ў імя радзімы, у імя разгрома нямецкіх фашыстаў.

Дзесяць месяцаў вайны аб'яскровілі нямецкую армію. Людскія рэзервы Германіі, яе запасы нафты і сыравіны на сыходзе. У захопленых немцамі краінах разгараецца партызанская вайна.

У гэты-ж час савецкі народ яшчэ больш згуртаваў свае рады вакол Савецкага Урада і большэвіцкай партыі. Тыл і фронт у СССР — адзіны баявы лагер. Наша прамысловасць з кожным днём дае ўсё больш узбраення, боепрыпасаў. Усе свабодалюбівыя народы свету глядзяць на Савецкі Саюз, як на сілу, здольную выратаваць чалавецтва ад фашысцкай чумы. Мы звязаны дружбай і саюзам з Англіяй і Злучанымі Штатамі Амерыкі, якія аказваюць нашай краіне ўсё большую і большую ваенную дапамогу. Чырвоная Армія дабілася пералому ў ходзе вайны, яна перайшла ад абароны да наступлення. Вайна ўступіла ў новы перыяд — перыяд вызвалення савецкай зямлі ад ворага.

У сваім загадзе таварыш Сталін паставіў перад Чырвонай Арміяй і ўсім нашым народам гістарычную задачу: «Дабіцца таго, каб 1942 год стаў годам канчатковага разгрому нямецка-фашысцкіх войск і вызвалення савецкай зямлі ад гітлераўскіх паганцаў!»

Баявыя задачы стаяць перад нашымі слаўнымі беларускімі партызанамі. Часова захапіўшы нашу родную беларускую зямлю, гітлераўскія бандыты залілі яе крывёю нашых бацькоў, жанчын і дзяцей. Тупагаловае фашысцкае звяр'е хоча запарохаць нашых людзей, вытрапіць з іх сэрца любоў да свабоды, да свабоднай радзімы. Але дарэмна іх патугі! Савецкія людзі ніколі не будуць рабамі.

Таварыш Сталін загадвае ўсім нашым партызанам і партызанкам «узмацніць партызанскую вайну ў тылу нямецкіх захопнікаў, разбураць сродкі сувязі і транспарта ворага, знішчаць штабы і тэхніку ворага, не шкадаваць патронаў супроць прыгнятальнікаў нашай радзімы».

Браты і сёстры! Выканаем-жа баявыя загады нашага вялікага правадыра таварыша Сталіна!

Дапамагайце сваёй роднай Чырвонай Арміі знішчаць ворага! Не шкадуйце патронаў для знішчэння гітлераўскага звяр'я і здраднікаў радзімы — паліцэйскіх, фашысцкіх прыслужнікаў. Узнімайце ўзброеныя паўстанні ў варожым тылу!

Подлы вораг будзе разгромлены і знішчаны.

Наш родны Сталін вядзе нас да перамогі!

НА ФРОНТАХ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

3 паведамленняў Савецкага Інформбюро

На працягу 4 мая на некаторых участках фронта нашы войскі вялі наступальныя баі супроць нямецка-фашысцкіх войск і палепшылі свае пазіцыі. У астатнія дні на фронце нічога істотнага не адбылося.

За час з 2 па 5 мая знішчана 102 нямецкія самалёты.

Нашы страты за гэты-ж час 36 самалётаў.

За мінулы тыдзень — з 26 красавіка па 2 мая — нямецкая авіяцыя страціла 264 самалёты. Нашы страты за гэты-ж перыяд — 71 самалёт.

***

Наша стралковая дывізія, якая дзейнічае на адным з участкаў Паўночна-Заходняга фронта, за тры месяцы баявых дзеянняў знішчыла каля 10.000 нямецкіх салдат і афіцэраў. За ўказаны перыяд дывізія захапіла ў праціўніка 70 гармат, 100 кулямётаў, 20 мінамётаў, 3 танкі, 50 аўтамашын, 7 трактараў, 10 матацыклаў, 50 веласіпедаў, 6 радыёстанцый, 3 склады з боепрыпасамі і ваеннай маёмасцю.

***

Нашы часці на паасобных участках Ленінградскага фронта за тры дні баёў знішчылі звыш 1.600 варожых салдат і афіцэраў. Агнём савецкай артылерыі разбурана 5 ДЗОТ'аў, 17 бліндажоў, знішчана 4 мінамёты, 16 кулямётаў, 2 аўтамашыны і 10 павозак з ваенным грузам.

Нашы часці, якія дзейнічаюць на паасобных участках Калінінскага фронта, за тры дні баявых аперацый знішчылі больш 1.500 салдат і афіцэраў праціўніка. Ружэйна-кулямётным агнём збіта 3 нямецкія самалёты. Захоплены багатыя трафеі. Узяты палонныя.

***

Байцы нашай энкай часці, зламаўшы супраціўленне праціўніка, выбілі немцаў з насялёнага пункта. Захоплены трафеі: 4 гарматы, 7 аўтамашын і 20 вінтовак. Знішчана звыш 100 гітлераўцаў. Некалькі дзесяткаў нямецкіх салдат добраахвотна перайшлі на наш бок і здаліся ў палон.

Героі Беларускага Народу

ІВАН КАЦЮШЫН

Адважны камандзір, лейтэнант Іван Кацюшын прыехаў у Маскву, каб атрымаць ордэн Чырвонага Сцягу, заслужаны ім у баях з нямецкімі акупантамі на фронце Айчыннай вайны. Да вайны Іван Андрэевіч быў настаўнікам беларускай школы ў Лепельскім раёне. Мы ішлі з старым сябрам па шырокай вуліцы роднай сталіцы. Ён раскажваў:

Былі дні жорсткіх баёў на зямлі беларускай. Немцы рваліся да горада В. Яны кідалі ў бой новыя часці, а наша артылерыя, авіяцыя малацілі і пераможлі варажую тэхніку, яго сілу. Поле бою было ўслана трупамі фрыцаў і гансаў, рачулка была афарбавана варожай крывёю.

Ні ўдзень, ні ўночы не змаўкала батарэя лейтэнанта Кацюшына. Ён быў нястомным, быў заўсёды, як ён гаворыць, на баявым ўзводзе.

Паветраныя фашысцкія разбойнікі з нагласцю рваліся да горада В. Але кожны раз, як толькі яны пападалі ў зону зняўважнага абстрэла, баявыя рады іх мяшаліся, расейваліся. Сцягвацікі паварочвалі назад, скідавалі бомбы ў балота, на лясы. Батарэя Кацюшына біла метка, смяртэльна і фашысцкія бомбавозы, ахопленыя полымем, падалі дадолу. 26 фашысцкіх самалётаў збіла батарэя Кацюшына над беларускай зямлёй.

Ніякія цяжкасці не маглі пахіснуць волю мужанага змагара. Быў такі выпадак. Машына, пайшоўшая за снарадамі, не вярнулася. Заставалася тры снарады. Вораг зразумеў, што батарэя без боепрыпасаў, і пачаў яе бязлітасна бамбіць, абстрэльваць з кулямётаў. Бомбы клаліся на вокал, а батарэя была не пашкоджанай. Адзін сцягвацік захацеў спікіраваць на батарэю, але яго аперадзіла каманда лейтэнанта:

— Агонь па сцягваціку!

Варажы самалёт пахіснуўся, запалаў і ўрэзаўся ў зямлю. Раздаўся гулкі выбух і ўсё абарвалася.

...Ачнуўся Іван Андрэевіч у больніцы. Збіты нямецкі самалёт з усім цяжарам бомбаў аглушыў лейтэнанта, засыпаў зямлёю. Мужны воін не памятае, як яго верныя сябры падабралі на камандным пункце і як даставілі ў больніцу.

Мінула некалькі тыдняў і бясстрашны герой вярнуўся ў рады барацьбітоў. Загартаваны ў баях і абветраны сіверам, ён крочыць па шырокай вуліцы любімай сталіцы і ордэн яго зіхаціць чырванню вячэрняга сонца. Сэрца яго пад ордэнам б'ецца нянавісцю да ворага, поўніцца гарачай любоўю да бацькаўшчыны, да яе велічнай сталіцы — Масквы.

Сержант А. ЛАШКЕВІЧ.

СВЯТКАВАННЕ ПЕРШАГА МАЯ

Уся наша краіна адзначыла 1 Мая новымі вытворчымі дасягненнямі, узмацненнем дапамогі фронту. Працоўныя Масквы, стаўшы на стаханавую вахту, далі звыш задання тысячы тон сталі, сотні машын, танкаў, гармат і іншага ўзбраення.

Першамайскае свята прайшло ў франтавым Ленінградзе пад знакам баявой мабілізацыі сіл на разгром нямецкіх акупантаў. Байцы фронта з асаблівай сілай білі ворага, байцы вытворчасці далі стаханавскі выпуск узбраення для Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.

Пад знакам мабілізацыі ўсіх сіл на разгром гітлераўскіх банд прайшоў дзень 1 Мая на ўсіх прадпрыемствах Горкага і Тулы, Калініна і Алма-Аты, Баку і Владзівастока, на ўсіх прадпрыемствах, эвакуіраваных з Беларусі ў глыбокі тыл нашай краіны.

ДЗЕНЬ БОЛЬШЭВІЦКАГА ДРУКУ

5 мая працоўныя Савецкага Саюза адзначалі Дзень большэвіцкага друку, які супаў з 30 гадавінай нашай слаўнай газеты «Правда».

У Маскве, Новасібірску, Растове-на-Дану, Владывастоку, Туле, Варшылаўградзе, Краснаярску і інш. гарадах 5 мая адбыліся сходы работнікаў друку разам з партыйным, профсаюзным, савецкім актывам.

З дакладам аб 30-годдзі «Правды» на сходзе работнікаў друку ў Маскве выступіў рэдактар «Правды» тав. Паспелаў.

З вялікім уздымам сходы прынялі прывітальныя тэлеграмы таварышу Сталіну.

У адзнаку 30-годдзя «Правды» сход работнікаў друку Масквы прыняў рашэнне: пабудаваць танкавую калону «Работнік друку» і звярнуцца да ўсіх работнікаў друку СССР з заклікам пачаць збор сродкаў для гэтай мэты.

ПРАЗ ЛІНІЮ ФРОНТА — У РОДНУЮ ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ

Як нам паведамляюць з Віцебску, у некаторых раёнах Беларусі партызаны разгарнулі вялікую работу па мабілізацыі ў Чырвоную Армію людзей прызыўнага ўзросту.

Савецкія патрыёты гарадзкіх жаданнем змагацца ў радах Чырвонай Арміі і партызанскіх атрадах супроць фашысцкага звяр'я да поўнага яго знішчэння. Нядаўна партызаны правялі праз лінію фронта 7.500 ваеннаабавязаных.

Чырвонаармейцы і камандзіры сустрэлі савецкіх патрыётаў з вялікай радасцю.

Новыя байцы, якія прыйшлі праз лінію фронта, усе як адзін, клянучца змагацца ў радах Чырвонай Арміі да поўнага разгрома нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

ПАРТЫЗАНЫ БЕЛАРУСІ!

НЕ ШКАДАВАЦЬ ПАТРОНАЎ СУПРОЦЬ ПРЫГНЯТАЛЬНІКАЎ НАШАЙ РАДЗІМЫ!

Я КЛЯНУСЯ!

(Пісьмо партызана)

Калі нямецкія фашысты ўварваліся ў наша мястэчка, яны адразу пачалі сваю зварыную расправу над мірным насельніцтвам. Гітлераўцы пад пагрозай расстрэлу прымушалі людзей чысціць салдацкія боты, мыць бялізну, выконваць самыя цяжкія работы.

Мяне фашысты прымусілі працаваць каменшчыкам. Са мной працаваў 75-ці гадовы стары, але пасля нечуваных здзекаў ён памёр. Спачатку нам на ўсю сям'ю ў 9 душ выдавалі на дзень 150 грам хлеба. Потым нас зусім асудзілі на голад, не выдаючы ні грама хлеба. Людзі паміралі ад голада. Паліцыя штрафавала нас на кожным кроку. Не зняў шапкі перад немцам — штраф 500—1.000 рублёў. Так фашысцкія каты мучылі нас 8 месяцаў.

У лютым месяцы ў мястэчка прыехаў карны атрад гітлераўцаў. Разам з паліцыяй яны акружылі мястэчка і сталі выганяць насельніцтва з дамоў. У гэты час я вяртаўся з работы. Яшчэ з двума сваімі таварышамі мы схаваліся ў падвале касцёла. Але хутка ў касцёл гітлераўцы сагналі ўсё насельніцтва.

Быў вялікі мороз. Людзей раздзелі да ніжняй бялізны. Адусюль чуліся энкі жанчын, крык дзяцей. Пачаліся здзекі і катаванні. Уночы ў падвал прабралася яшчэ 15 чалавек, але паліцэйскія знайшлі іх і расстралялі. На маіх вачах расстралялі маіх бацькоў і 4 братоў. Мне ўдалося выратавацца. Мне, 18-ці гадовому юнаку, хацелася адпомсціць крывавым катам. Сэрца сціскалася ад болю, і я тады пакляўся запомніць усё, што бачыў, каб не дараваць гітлераўцам жудасных пакут маіх бацькоў і братоў.

Назаўтра, пад вечар босых і голых людзей выгналі з касцёла і пагналі праз усё мястэчка на расстрэл. Усіх дарослых расстралялі, а малых дзяцей жывымі закапалі ў зямлю. У гэты дзень было забіта гітлераўцамі каля 1.000 чалавек.

Позна ўначы я выбраўся з мястэчка і пайшоў у лес да партызан.

Дарагія таварышы, усе, хто пакутуе ў фашысцкай няволі, ідзіце ў партызанскія атрады, не чакайце такой смерці, якой загінулі мае бацькі, мае браты, мае сябры. Дапамагайце Чырвонай Арміі знішчаць фашысцкіх забойцаў.

Баец партызанскага атрада Андрэй П.

Н-скі раён Беларусі.

Партызаны ўстанаўліваюць савецкую ўладу

(З паведамленняў партызанскіх атрадаў)

Гераічна дзейнічаюць у варожым тылу нашы слаўныя беларускія партызаны. З кожным днём яны наносяць усё больш моцныя ўдары па нямецка-фашысцкіх захопніках.

Пяць партызанскіх атрадаў, якія дзейнічаюць у н-скіх раёнах Віцебскай абласці на блізкай адлегласці адзін ад другога, за час сваёй дзейнасці знішчылі 1.724 нямецкіх салдаты, 87 афіцэраў, аднаго генерала. На тэрыторыі гэтых раёнаў партызанскія атрады знішчылі 243 паліцэйскіх, правакатараў і здраднікаў радзімы.

Партызаны знішчылі 50 аўтамашын з салдатамі і ваеннай маёмасцю ворага, адну бронемашыну.

Па дарогах, дзе рухаліся нямецкія войскі, былі зроблены 54 завалы, узарваны 50 мастоў.

У радзе сельсоветаў гэтых раёнаў адноўлена савецкая ўлада.

Партызаны зусім нядаўна вывезлі з тыла ворага праз лінію фронту і перадалі часцям Чырвонай Арміі 2.100 тон хлеба, 10 тыс. тон бульбы, 35 тыс. тон сена, 2.500 коней, 4 тыс. галоў жывёлы і многа добра.

За два тыдні красавіка колькасць байцоў гэтых атрадаў вырасла больш чым у два разы.

НАЛЁТ НА ВАРОЖЫ ГАРНІЗОН

ПЕРАБІТА 200 ГІТЛЕРАЎЦАЎ

Н-скі раён Беларусі. 9 красавіка партызанскі атрад таварыша Д. зрабіў налёт на вёску Ч., у якой знаходзіўся нямецкі гарнізон у колькасці 500 фашыстаў.

Паміж партызанамі і гітлераўскімі бандытамі адбыўся бой, які скончыўся поўным разгромам немцаў.

У выніку бою немцы былі выбіты

з вёскі, пакінуўшы толькі забітымі каля 200 салдат і афіцэраў.

Партызаны занялі вёску Ч. Мясцовае насельніцтва сустрэла іх з вялікай радасцю і ўдзячнасцю за вызваленне ад фашысцкага прыгнёту.

Многія сяляне ўступілі ў партызанскі атрад таварыша Д., скарыстаўшы пакінутае немцамі ў час панічнага бегства ўзбраенне.

У Віцебску. На тэлеграфным слупу ў цэнтры горада нямецкімі варварамі павешана савецкая жанчына.

АБАРОНЦЫ НЯМЕЦКАЙ ТЫФОЗНАЙ ВОШЫ

(Пісьмо з Віцебска)

Немцы ператварылі Віцебск у чорныя руіны. Няшчасныя жанчыны яшчэ і цяпер адкопваюць з-пад руін трупы сваіх дзяцей. У разбураным нямецкім гадаўем Віцебску пануе сыпны тыф. Вашывая нямецкая салдатня навалакла сюды тыфозных вошай. Кожны дзень уміраюць людзі многімі дзесяткамі. Смерць, трупы, калецтва — гэта кожнадзённая з'ява ў абгнучаным немцамі Віцебску. Ад голаду, ад пошасцей, ад катаванняў, ад зверстваў людзей косіць смерць.

І ў той-жа час нямецкія шэльмы і іхнія падначаленыя, мусіць, дзеля большага яшчэ здзеку з віцебскага насельніцтва, ў сваёй газетцы пішучы, што вельмі-ж ужо добрая ў іх ахова здароўя ў горадзе. Яны пішучы, што ў горадзе нават ёсць больніца, дзве аптэкі, што ў больніцы ёсць нават венерычнае аддзяленне. А як-жа! Фрыцы валакуць з сабой не толькі сваю тыфозную вош. Без публічнага дома немец непаўнаценны фрыц. Дзе-ж яму лячыцца ад арыйскай венеры, каб дзеля яго не адкрылі венерычнага аддзялення?

Далей брудны фашысцкі лісток, у якім наперабой брэша паўдзiesiąтак галаварэзаў і вісельнікаў, выхваляецца, што на санітарнай станцыі захавалася ад грабжакоў абсталаванне. Сапраўды, трэба дзівіцца як фрыцы не расцяглі яго.

Санітарныя атрады, — захлёбваюцца газетка, — у любы час выязджаюць на ліквідацыю ачагоў эпідэмічных захворванняў.

Быў слаўны, прыгожы, багаты, шчаслівы горад Віцебск. Быў ён без эпідэмічных захворванняў, без грабжакоў, без тыфу, без немцаў, без вошай, без публічных дамоў. Былі ў гэтым горадзе цудоўныя клінікі, амбулаторыі, больніцы, медінстытут. Прыпаўло нямецкае звар'ё і ў горадзе з'явілася смерць, тая самая, што нарысавана на рукавах эсэсаўцаў. Хто яе прынёс — з тым яна і пойдзе, і таму астанеца на век.

М. БІРУЛЯ.

У ФОНД АБАРОНЫ СОВЕЦКАЙ РАДЗІМЫ

Як паведамляе наш карэспандэнт з гор. О. сяляне двух раёнаў Беларусі сабралі ў фонд абароны радзімы многа грошай.

***

Днямі пасланцы народа перайшлі лінію фронту і перадалі савецкім органам аблігацый дзяржаўных па-зык на суму 174 тыс. 800 руб. і 18 тыс. рублёў грашмыма.

НАЛЁТ АНГЛІЙСКИХ САМАЛЁТАЎ НА ЗАВОДЫ ШКОДА

ЛОНДАН. Англійскае міністэрства авіяцыі паведамляе, што ўначы на 5 мая англійскія бамбардзіроўшчыкі зрабілі налёт на заводы Шкода ў Пльзене.

У гэтую-ж ноч буйныя сілы англійскай авіяцыі атакавалі аб'екты ў Паўднёвай Германіі, ў тым ліку Штутгарт.

Раніцай 4 мая злучэнні бамбардзіроўшчыкаў ў суправаджэнні вялікай колькасці знішчальнікаў атакавалі докі ў Гаўры. Удзень англійскія знішчальнікі зрабілі рад налётаў на Паўночную Францыю.

„ВЫХВАЛЯЎСЯ, ВЫХВАЛЯЎСЯ ДЫ І ЗДОХ“

Кажуць, што раз воўк бляваў лыкам. Не таму, што гэта яму вельмі падабалася, а таму што ў яго не было чым іншым апаражніцца. Цягаўся ён па шырокім свеце і ўсюды рваў зубамі дзе што трапіцца. Адусюль яго гналі, усюды ненавідзелі і ён завалоўся ў такую пустэчу, дзе не было ніякай спажывы. З вялікага голаду гэтая схуднелая падла нажэрлася лыка так, што аж пазад вярнуць пачало. Пасля гэтага воўк узяў ды і здох.

Якраз тое самае здарылася з нямецкім фюрэрам. Гэты прахвост абышоў палавіну Еўропы, усюды рваў дзе што мог, усюды ліў чалавечую кроў, мінулай зімой атрымаў на савецкім фронце па сваіх вышчараных зубах і 26 красавіка выступіў у рэйхстагу з прамовай. Дзе дзелася яго ранейшая ганарыстая заўзятасць, калі ён, бывала, ў кожнай прамове выхваляўся, што завае для немцаў увесь свет? Цяпер ён не выхваляўся, а ныў і скуголіў, быццам не гаварыў, а як той воўк раскідаў лыка.

Зімой нямецкія дывізіі навак кляліся ў нашы снягі. Тады Гітлер цешыў немцаў блізкай вясной. Прышла вясна і цяпер ён баіцца і ўспомніць пра яе. Ён сказаў: «Пакуты, якія мы перанеслі зімой, сталі для нас урокам. Намі ўжываюцца захаваныя, каб танкі, бронемашыны і матарызаваны тран-

спарт мог-бы працаваць у зімовых умовах». Вясна не прынесла немцам упеку, і фюрэр пацяшае іх новай зімой. Нямецкія салдаты крычаць, што яны па горла наеліся вайны, а фюрэр абнадзеіў іх, што збіраецца ваяваць яшчэ і зімой.

Чырвоная Армія выбіла з немцаў дурное шаленства і большасць з іх раптам убачыла, што іхні фюрэр ніякі не асілак, а проста жулік і абармот. Свету ён не толькі не заваяваў, а крывавай дарогай даў ёй сваё абдуранае двуногае быдла да грані пагібелі. Быдла не хоча гінуць, і з грывасай глянула на фюрэра. Фюрэр спалохаўся гэтай грывасы. Ён пачуў і злое маўчанне нямецкага народа. І ён, тонам злоўленага злодзея, і з авечым выглядам, спрабуе ў сваёй прамове апраўдвацца. Няўдачы сваіх армій ён узвальнае на зіму. І раптам пачынае пагражаць. Каму? Таму, хто не здаволен, хто маўчыць, хто непаслухмяны!

Адным словам, змучаны вайной нямецкі народ падпаў пад новую няміласць свайго фюрэра. «Зімой я дзейнічаў рашуча» — крычыць фюрэр. Гэта ён гаворыць пра тое, як распраўляўся з незадаволенымі генераламі. Так будзе і з кожным чужакам у яго прамове. Ён запатрабаваў ад свайго рэйхстагу неабмежаваных паўнамо-

цтваў рабіць як яму ўздумаецца над кожным расправу. Ён будзе ўмешвацца ва ўсё сам — гаворыць ён. З усіх сіл ён стараецца адцягнуць страшны дзень развалу і гібелі свайго фашысцкага парадку. І няма чым яму апраўдвацца за зло і няўдачы, якія набліжаюць катастрофу, дык ён спасылаецца і на зіму, і на незадаволеных ім, і на іншыя цяжкасці. Перапалоханыя няўдачамі на фронце, яго падручныя ў рэйхстагу, «ўзаконілі» яго поўнамоцтва на нямецкі народ. Голад і пакуты вайны, новыя горы нямецкіх трупцаў на фронце! І хто будзе ў Германіі незадаволен гэтым, фюрэр з тым расправіцца па-свойму.

Апраўдваючыся, і каб паказаць сябе разумным дзяржаўным дзеячом, ён нарэшце сказаў: «Лёс народаў і дзяржаў не можна давацца вар'ятам». Святая праўда! Нямецкія акупанты на сваёй уласнай скурцы ўжо адчуваюць гэта. Іх шалёны фюрэр у часы свайго назаўсёды сапсаванага настрою, сам таго не думаючы, даў сам сабе найвышэйшую ацэнку перад сваім канцом.

У прамове яго гучэў унылы тон асуджанага забойцы і імкненне хапацца за якую небудзь надзею.

Гэты прыказка: «Выхваляўся, выхваляўся ды і здох».

Да гэтага ідзе.

Кузьма ЧОРНЫ.

7970

РЕДАКЦИОННАЯ КАЛЕГИЯ